

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ RAPORU
(ŞIRNAK İLİ, MERKEZ İLÇESİ)

1. GİRİŞ

Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) çalışması 2040 yılını hedef alarak; bölgenin tarihi, kültürel ve doğal değerlerini koruma-kullanma dengesi gözetilerek sürdürülebilir kalkınmasını amaçlamaktadır. Çevre düzeni planı ile planlama bölgesinin ekonomik, sosyal ve fiziksel gelişmesi öngörülürken doğal, tarihi ve kültürel değerler ile bölgenin ekolojik yapısının korunması esas alınmaktadır. Bunun yapılabilmesi için bölgenin sosyal, demografik, fiziksel ve ekonomik olarak düzenli ve dengeli gelişmesinin sağlanması, kamu yatırımlarının bölgenin ekonomik ve sosyal yapısına göre dengeli bir şekilde dağıtılması amaçlanmıştır.

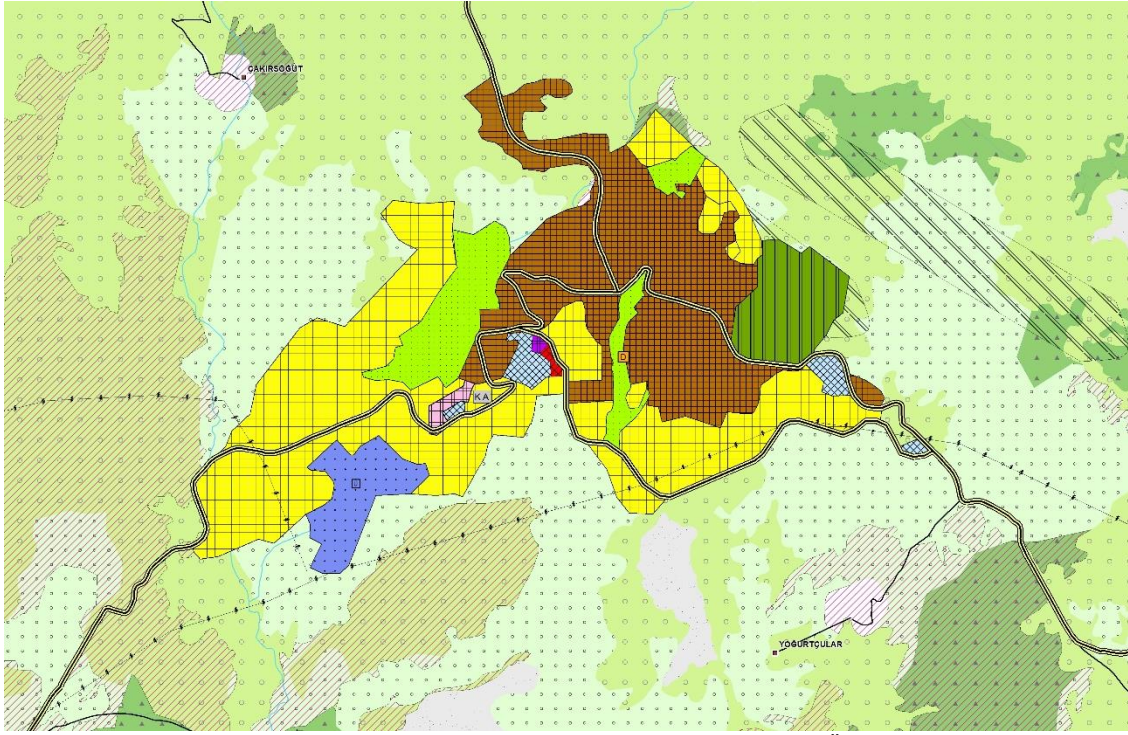
Planlama Bölgesini oluşturan Mardin, Batman, Siirt, Şırnak ve Hakkâri illeri; ülkemizin güneydoğusunda bulunmakta olup "Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi"nde tamamı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerden oluşan "6. Kademe Gelişmiş İller Grubu"nda yer almaktadır. Altıncı kademede yer alan iller ekonomik ve sosyal göstergelerin önemli bir kısmı bakımından diğer kademelerde yer alan illere göre daha düşük değerler sergilemektedir. Grup, tarımsal üretimin gelişmişlik grupları arasında dağılımı itibariyle en son sırada bulunmaktadır.

2. KURUM GÖRÜŞLERİ

- *Diyanet İşleri Başkanlığı
- *Şırnak Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü)
- *Şırnak Valiliği (Kadastro Müdürlüğü)
- *Şırnak Valiliği (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)
- *Şırnak Valiliği (İl Emniyet Müdürlüğü)
- *Şırnak İl Özel İdaresi
- *Orman Genel Müdürlüğü (Şırnak Orman Bölge Müdürlüğü)
- *Tarım ve Orman Bakanlığı 3. Bölge Müdürlüğü
- *DSİ 10. Bölge Müdürlüğü
- *BOTAŞ Bölge Müdürlüğü
- *Dicle Elektrik Dağıtım AŞ.
- *TEİAŞ Genel Müdürlüğü

3. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE KONU ALANIN 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇDP'DEKİ DURUMU

01.08.2016 tarihli ve 2016/9082 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden Şırnak İli, Merkez İlçede ilan edilen yaklaşık 806.41 hektarlık Riskli Alanın 160 hektarlık alanı dışında ve bu 160 hektarlık alan içinde TOKİ etapları dışında kalan bölgelerin kentsel tasarım projeleri ile imar ve arazi düzenleme iş ve işlemlerinin yetkisinin Şırnak Belediyesi Başkanlığına verildiği, Riskli Alan içerisinde Belediyeye yetki verilen alan ile Riskli Alan dışında bulunan 510 hektarlık alanda imar planı revizyonunun yapıldığı ve 05.05.2020 tarihli ve 2020/56 sayılı Meclis Kararı ile onaylandığı ve mevcut imarlı alana bitişik yazı eki krokide sınırları belli yaklaşık 1300 hektarlık imarsız alanda 1/5000 ve 1/1000 ölçekli nazım ve uygulama imar planı çalışmalarına başlanıldığı ifade edilerek, bu amaçla Şırnak Belediye Başkanlığınca hazırlanan Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) değişiklik talebi Bakanlığımıza iletilmiştir. Plan Değişikliğine konu alanın 1/100.000 ölçekli ÇDP'deki konumu aşağıda verilmektedir.

Meri Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

4. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN GEREKÇELERİ ve MARDİN-BATMAN-SİİRT-ŞIRNAK-HAKKÂRİ PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PLAN KARARLARI

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği, Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) amaç, ilke ve stratejileri ile Şırnak Belediye Başkanlığı tarafından iletilen plan değişikliği teklif dosyası çerçevesinde yapılan incelemeler sonucunda;

- Plan değişikliğine konu alanların, 1/100.000 ölçekli ÇDP’nin genel arazi kullanım kararları itibariyle “Tarım Arazisi” ve “Çayır-Mera” da kaldığı,
- Şırnak Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce; Toplam 1404,75 ha alana sahip olan ilave imar planı yapılması planlanan alanın 70,81 ha’ lık kısmının Kuru Mutlak Tarım Arazisi, 6,52 hektarlık alanın Kuru Dikili Tarım Arazisi, 1049,57 ha’ lık alanın bitkisel üretimi için yeterli toprağı mevcut olmayan hali arazi, 277, 83 ha lık kısmının kapsam dışı alanlar olduğu, yazı ekinde parsel listesi verilen Kuru Mutlak Tarım Arazisi ve Kuru Dikili Tarım Arazisi niteliğinde olanların uygun görülmediği, bitkisel üretimi için yeterli toprağı mevcut olmayan hali arazi niteliğinde olan alanların “İlave İmar Planı” yapılması amacıyla uygun görüldüğü,
- Orman Genel Müdürlüğünce (Şırnak Orman İşletme Müdürlüğü), Şırnak İli, Merkez İlçesi, Cumhuriyet mahallesi sınırları içerisinde kalan bir kısım parseller için Orman sayılan alanlar olduğundan imara uygun alanlar olmadığının belirtildiği,
- Konuya ilişkin kurum ve kuruluş görüşlerinin alındığı,
- Şırnak İli Merkez ilçenin 2019 yılı nüfusu 61.738 kişi olup 1/100.000 ölçekli ÇDP’ de 2040 yılı projeksiyon dönemine göre yaklaşık 150.000 kişi nüfus kabulü yapıldığı, hususları tespit edilmiştir.

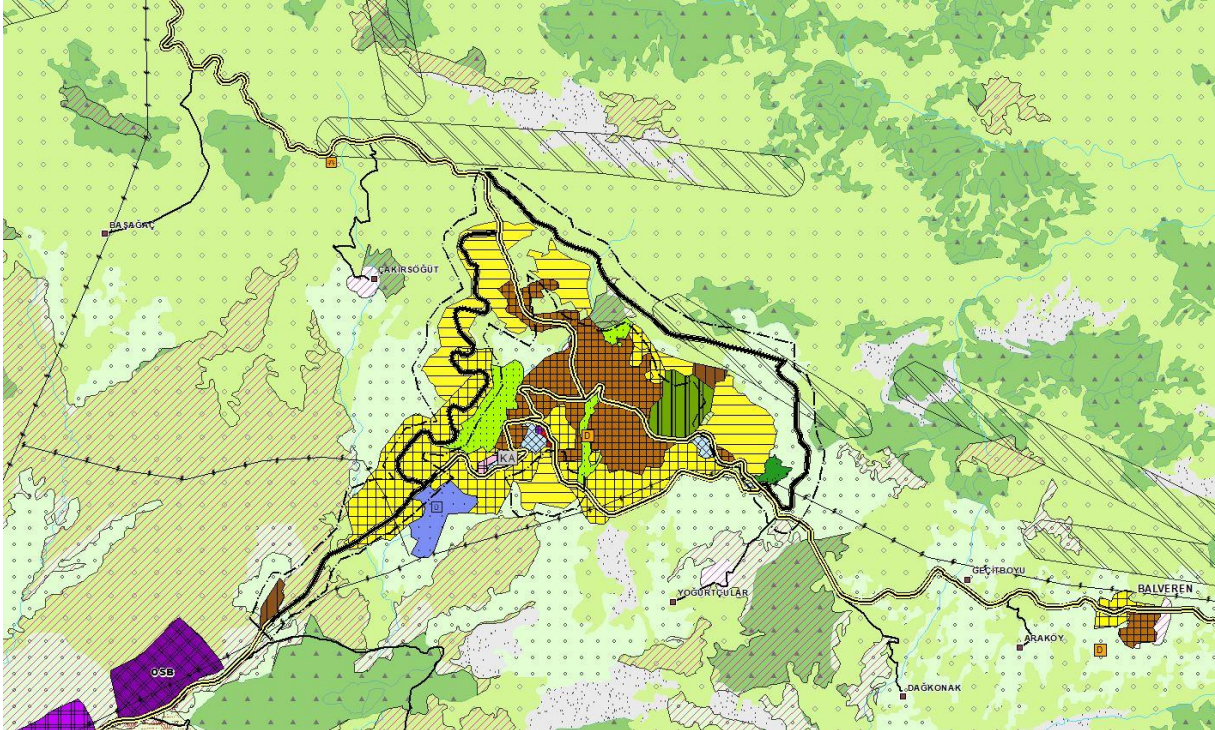
Bu kapsamda;

-Şırnak Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğünce (Şırnak Orman İşletme Müdürlüğü) imar planı yapımı için uygun görüş verilen alanlar içerisinde yer alan ve eğim ve zemin yapısı bakımından uygun olan, 1/100.000 ölçekli ÇDP' de "Kullanım Sınırlaması Getirilen Alanlar" dışında kalan, yaklaşık 388 hektarlık alan (M48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) "Kentsel Gelişme Alanı" olarak,

-Şırnak yerleşiminin kuzey doğusunda yer alan ve Orman Genel Müdürlüğünce (Şırnak Orman İşletme Müdürlüğü) Orman sayılan alanlarda kaldığı belirtilen ve 1/100.000 ölçekli ÇDP' de hakim fonksiyon olarak "Kentsel Gelişme Alanı"nın da kalan yaklaşık 14 hektarlık alan (M48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) "Orman Alanı" olarak,

-Şırnak yerleşiminin güney batı ve doğusunda yer alan ve 1/100.000 ölçekli ÇDP' de "Tarım Alanı"nda gösterilen yaklaşık 28 hektarlık alan (M48 ve N48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) "Kentsel Meskun (Yerleşik) Alan" olarak, - 1/100.000 ölçekli ÇDP' de "Tarım Arazisi" ve "Çayır-Mera"da kullanımında yer alan Şırnak merkezin güneydoğusunda hazine mülkiyetine ait yaklaşık 14 hektarlık alanın millet bahçesi olarak düzenlenmesi amacıyla (M48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) "Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanı" olarak,

-Şırnak yerleşiminin batısında ve kuzeydoğusunda yer alan 1. derece mevcut yol güzergahlarının işlenmesine ve yol güzergahlarının güncellenmesine yönelik (M48 ve N48 nolu plan paftasında Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) düzenleme yapılmıştır.

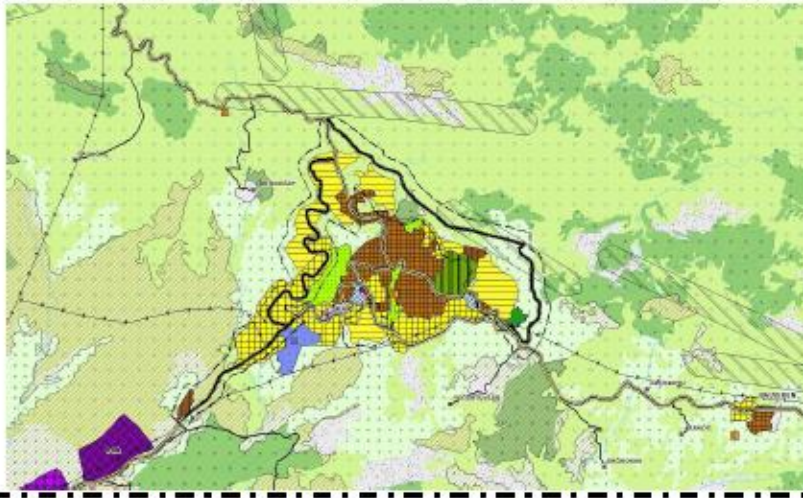

Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği

Ayrıca Mardin-Batman-Siirt-Şırnak-Hakkari Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP Açıklama Raporu "1.5.4.1 Şırnak Merkez" başlığı altında yer alan plan görseli ve kentsel yerleşme alanı büyüklükleri (Plan Değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanlar) yeniden düzenlenmiştir.

1.5.4.1 Şırnak Merkez

Şırnak; Guti, Babil, Med, Asur, Pers, Sasani, Emevi, Abbasi, Selçuklular ve Osmanlılar dönemlerinde Cizre'ye bağlı bir yerleşim birimiyken, 1913 yılında ilçe olmuş ve Siirt İli'ne bağlanmıştır. Bu konumu 1990 yılına kadar sürmüştür. 18.05.1990 tarih ve 20522 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 16.05.1990 tarih ve 3647 sayılı yasa ile il statüsüne kavuşmuştur.

Şırnak İli batı ve güney kesimindeki bazı düzlükler dışında, ilin büyük bölümü akarsular tarafından derince yarılarak plato alanlarına dönüştürülmüştür. Bu çerçevede Şırnak İli'ne bakıldığında gelişme yönü, doğal karakteristiğine ve topografya yapısına göre Güney-Güneybatı doğrultusunda olmuştur. Kent 1975-1990 yılları arasında güneydoğu ve kuzeybatı yönlerinde gelişme göstermiştir. 1990-2000 yılları arasında ise güneydoğu, kuzey ve kuzeybatı yönünde gelişmiştir.

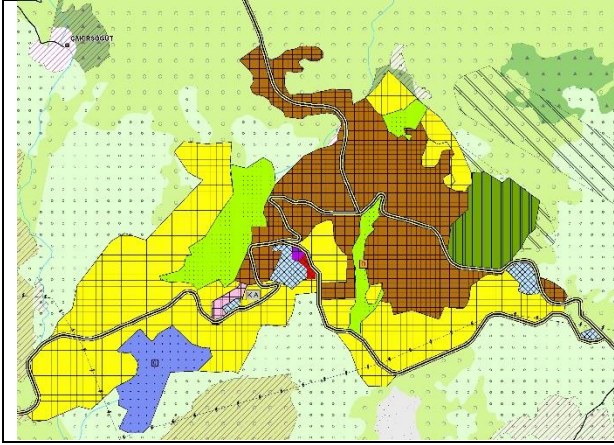
Şırnak İli'nde 2040 yılı için öngörülen hakim sektör dokumacıdır. İkinci sektör hayvancılık, üçüncü sektör seracılık ve dördüncü sektör ise ticarettir.

Şırnak İli'nin mevcut yoğunluğu 141 kişi /ha'dır. Mevcut nüfusu 63.664;2040 yılı için kabul edilen projeksiyon nüfusu ise 149.974 olan ilin öneri yoğunluğu yaklaşık olarak 147 kişi/ha olarak kabul edilmiştir. Gelişme alanları İmar Planı doğrultusunda önerilmiş olup toplam 950 ha'dır. Gelişme yönleri güney, güneybatı, kuzey ve doğu olarak belirlenmiştir.

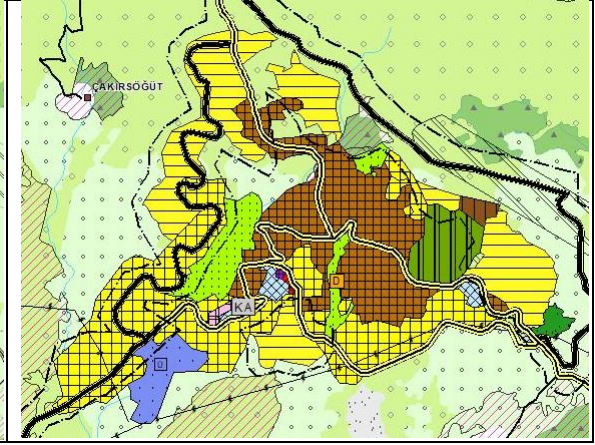
2009			2040			
Nüfus (kişi)	Alan (ha)	Yoğunluk (kişi/ha)	Nüfus (kişi)	Alan (ha)	Yoğunluk (kişi/ha)	Gelişme alan (ha)
63.664	453	141	149.974	1.017	147	950

5. PLAN KARARLARINA İLİŞKİN GÖRSELLER

1. Şırnak Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) ile Orman Genel Müdürlüğü (Şırnak Orman Bölge Müdürlüğü)'nün görüşleri doğrultusunda “Kentsel Gelişme Alanlarına” yönelik yapılan düzenlemeler

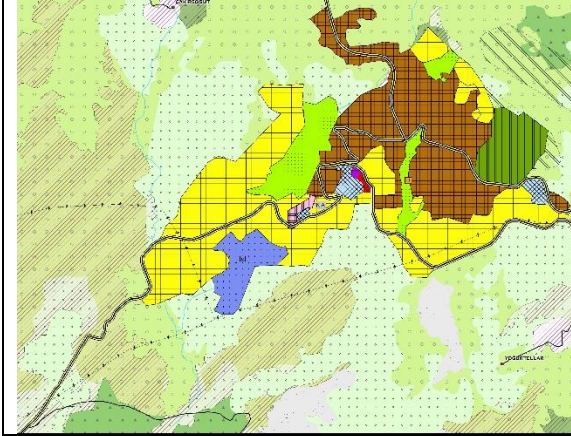

Yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli ÇDP

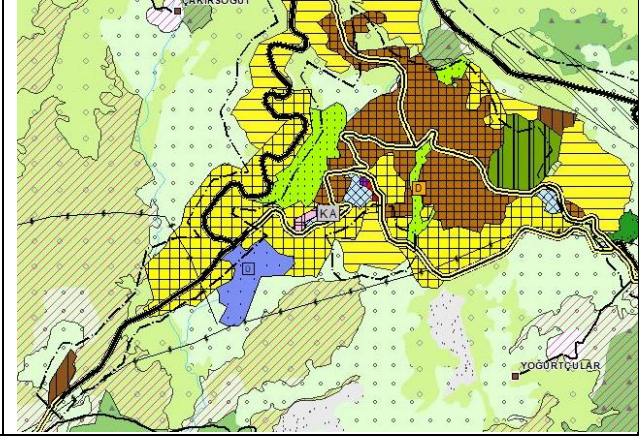

1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği

2. Şırnak Belediye Başkanlığı'nın talebi ve mevcutta bulunan cezaevi ve yerleşim alanları doğrultusunda “Kentsel Meskun (Yerleşme) Alanları”na yönelik yapılan düzenleme,

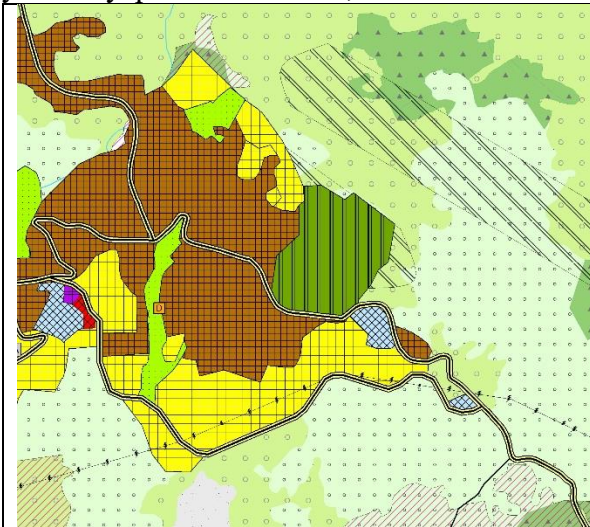

Yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli ÇDP

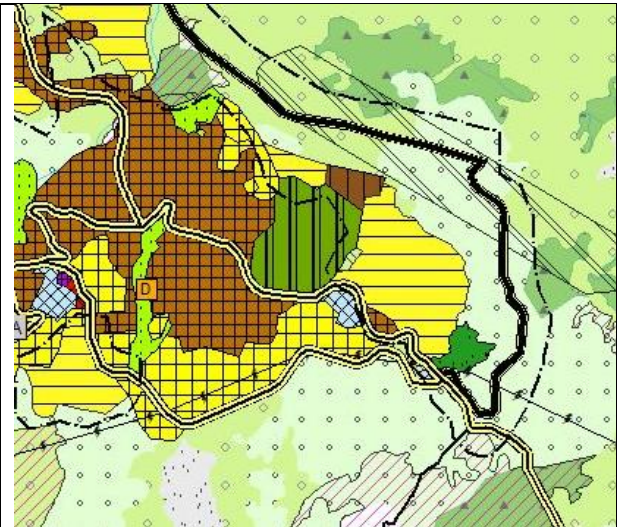

1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği

3. Şırnak merkezin güneydoğusunda hazine mülkiyetine ait yaklaşık 14 hektarlık alanda Millet Bahçesi yapılması amaçlı “Kentsel ve Bölgesel Yeşil ve Spor Alanı” olarak gösterilmesine yönelik yapılan düzenleme,

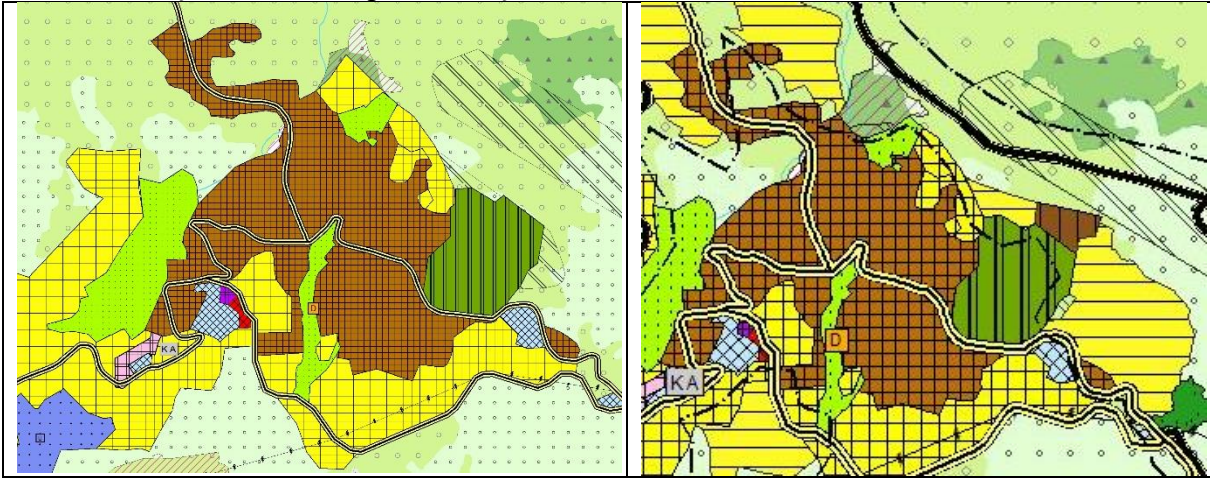

Yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli ÇDP

1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği

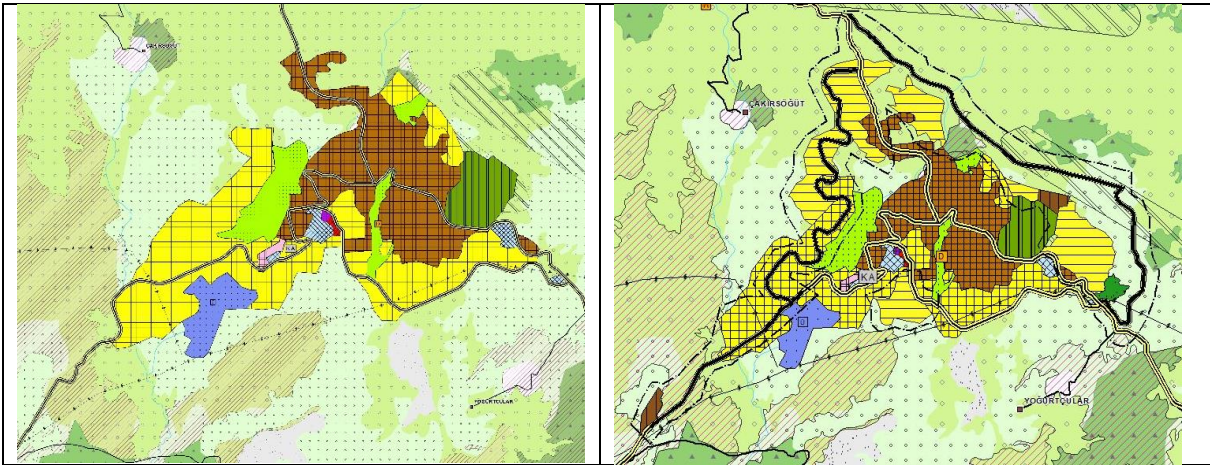
4. Orman Genel Müdürlüğü (Şırnak Orman İşletme Müdürlüğü) görüşü doğrultusunda “Kentsel Gelişme Alanı” kapsamında çıkarılan alan,

Yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli ÇDP

1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği

5. Şırnak yerleşiminin batısında ve kuzeydoğusunda yer alan 1.derece mevcut yol güzergahlarının işlenmesine ve yol güzergahlarının güncellenmesine yönelik yapılan düzenleme,

Yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli ÇDP

1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği